

ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ФОНДІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ІМПОРТНОГО ОБЛАДНАННЯ НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ДТЕК ПАВЛОГРАДВУГІЛЛЯ»

*Бойко В.В., к.т.н., проф. кафедри менеджменту виробничої сфери,
Шлюхтіна Г.В., студент, ДВНЗ «НГУ», м. Дніпропетровськ, Україна*

Україна, одна з небагатьох країн світу, має розвідані запаси вугілля обсягом 57 млрд. тонн і повністю може забезпечити власну щорічну потребу на рівні 110-120 млн тонн на довгі роки. Для цього в країні є відповідна виробнича база: сьогодні шахтний фонд вугільної галузі налічує 139 діючих державних вугледобувних підприємств і 22 шахти недержавної форми власності (приватні та ті, що перебувають в оренді).

Діючий шахтний фонд вугільної промисловості України складає 139 шахт, із них 117 – державні, стан яких у порівнянні з приватними підприємствами є надзвичайно тяжким. З метою відродження вугільної галузі Кабінетом Міністрів України було схвалено Концепцію реформування вугільної промисловості. Реформування виробничої сфери вугільної галузі передбачає докорінне оновлення основних фондів підприємств на сучасній технологічній основі та подальший розвиток діючих шахт. Реконструкції підлягають 46 державних шахт (з приростом потужностей після завершення робіт на 11 млн. тонн), а модернізації та технічному переоснащенню – 62 шахти з приростом потужностей відповідно на 4 млн. тонн. Отже, мається на меті перехід від згортання виробництва до розширеного відтворення.

Вітчизняний шахтний фонд – один з найскладніших. Це обумовлено надзвичайно складними гірничо-геологічними умовами діяльності вугледобувних підприємств України. Так, на 73 вітчизняних шахтах глибина ведення гірничих робіт сягає 750 м, а на 36 шахтах вона перевищує 1000-1300 м. Температура гірничих порід на освоєних глибинах в середньому становить 42-45С. Вугільні пласти, які відпрацьовуються українськими гірниками – малопотужні, в середньому – 1 метр. Причому 80 % загальної кількості шахто пластів складають круті та тонкі пласти, які найбільш складні для вугледобування. У світі вони взагалі вважаються некондиційними та практично ніде не виймаються.

Стан шахтного фонду ускладнюється ще й значною моральною та фізичною зношеністю основних фондів вугледобувних підприємств. Адже приблизно дві третини вітчизняних шахт працюють понад 30 років, ще чверть – понад 50 років, а 20 % шахт – взагалі понад 70 років. Незважаючи на значну складність ведення гірничих робіт в Україні, вугілля є єдиним власним

енергоносієм, на базі якого наша держава може гарантувати свою енергетичну незалежність та безпеку.

Стан матеріально-технічної бази виробництва надзвичайно низький і тому об'єктивно потребує прискореного та безперервного його оновлення.

В економічній літературі вивчення питань формування, підвищення економічної ефективності використання й оновлення основних засобів привертає увагу багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців. Теоретичні та практичні аспекти підвищення ефективності капітальних вкладень та особливості формування основних засобів, їх функціонування й відтворення, висвітлені у роботах вітчизняних учених: В.Г. Андрійчука, В.Г. Більського, В.В. Бойко, П.І. Гайдуцького, М.Я. Дем'яненка, О.І. Дація, В.Я. Дзиковича, М.Х. Корецького, О.В. Крисального, М.Г. Лобаса, М.Й. Маліка, Л.О. Мармуль, В.Я. Месель – Веселяка, Л.Ю. Мельника, П.М. Макаренка, Г.М. Підлисецького, В.Я. Плаксієнка, П.Т. Саблука.

Протягом останніх років на більшості підприємств вугільної галузі України спостерігається низький рівень ефективності відтворювальних процесів. Коефіцієнти оновлення й вибуття машин і устаткування, тобто найбільш активної частини основних фондів на промислових підприємствах, коливаються в межах відповідно 5—6 та 2—3% загального їхнього обсягу, а коефіцієнт економічного спрацювання досягає 70—75% загальної вартості. Парк діючого виробничого устаткування містить майже третину фізично спрацьованих і технічно застарілих його одиниць. Саме цим передовсім пояснюється невідкладне завдання прискорення й підвищення ефективності відтворення основних фондів, зростання технічного рівня застосовуваних засобів праці.

Для формування чіткої картини стану та ефективності функціонування основних засобів доцільно використовувати систему натуральних і вартісних показників, а також співвідносні оцінки темпів зростання випуску продукції і темпів зростання обсягу; фондоозброєності праці та її продуктивності. Для узагальнюючої характеристики ефективності використання основних засобів служать показники фондівіддачі, фондомісткості, рентабельності. У процесі дослідження вивчається динаміка перерахованих показників, проводиться порівняльний аналіз за різними напрямками, визначаються фактори зміни їх величини.

Такий аналіз основних засобів підприємства дає можливість розраховувати показники та шляхи підвищення ефективності їхнього використання, прогнозувати необхідність залучення коштів для придбання нових основних засобів у зв'язку з фізичним зношенням наявних.

В умовах відносно нерозвиненого ринку капіталу в Україні, високої вартості банківських кредитів, неможливості держави виділяти значні кошти на

капіталовкладення із централізованих джерел фінансування, підприємства, зазвичай, максимально використовують можливості самофінансування. Так, неабияке значення відіграють витрати підприємств на інноваційну діяльність, що є досить розвиненою та поширеною практикою в системі підприємництва.

У 2012 році ДТЕК інвестував у вуглевидобування на шахтах «Павлоградвугілля» 1327,5 млн. грн., ці засоби використані для придбання нового гірничошахтного устаткування, а саме очисних та прохідницьких комбайнів, скребкових конвеєрів та перевантажувачів. Слід відзначити, що відтворення основних виробничих фондів шахт відбувається здебільшого з використанням імпортного обладнання, найбільшими постачальниками компанії є T.Machinery, SANY, Hazemag & ERP GmbH, російський «Копейский машиностроительный завод», загальна сума контрактів по кожному контрагенту становить близько 20 млн. грн.

Інвестиції у виробництво ПАТ «ДТЕК Павлоградвугілля» з 27 млн. грн. у 2004 році (рік вступу Павлоградвугілля до складу ДТЕК) до 1327,5 млн грн. у 2012 році або у 49 разів. В той же час у 2012 р обсяг видобутого вугілля склав 17 004,224 тис. тонн – це найбільший показник за історію існування підприємства. Наведені дані підтверджують проголошені пріоритети компанії – модернізація наявних виробничих потужностей, підвищення операційної ефективності, введення сучасних методів управління виробництвом, підвищення безпеки праці.

УДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПРИ ПОБУДОВІ СТРУКТУРИ ПРОДАЖІВ

*Варяниченко О.В., к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту
виробничої сфери,*

Барчукова Т.О., студент, ДВНЗ «НГУ», м. Дніпропетровськ, Україна

Один з напрямів у теорії та практиці адміністративного менеджменту стосується побудови раціональної структури організації на підставі застосування основоположних законів управління та організації, а також загальних і спеціальних принципів. Організаційна структура компанії є безпосереднім інструментом досягнення стратегічних цілей будь-якого підприємства. Навіть у разі відсутності формалізованої стратегії (що, на жаль, зустрічається досить часто й зараз) за структурою відділу продажів можна зробити певні висновки про бізнес компанії.

Правильно організовані продажі – це більше половини загального успіху підприємства. Незалежно від того, що реалізовує підприємство - процес